

2025-06-19

Finansdepartementet

fi.remissvar@regeringskansliet.se

anna.bergqvist@regeringskansliet.se

fi.fma.b@regeringskansliet.se

Uppgiftsskyldighet för vissa e-legitimationsföretag

Bankföreningen, som fått möjlighet att lämna synpunkter på promemorian, avstyrker förslaget till ny lagstiftning om uppgiftsskyldighet för e-legitimationsföretag.

Nuvarande reglering och rutiner

Inledningsvis kan noteras att det sedan lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse trädde i kraft har funnits en skyldighet för kreditinstitut att lämna uppgifter om enskildas förhållande till institutet på begärande av åklagare.

Uppgiftsskyldigheten har därefter utökats till att även omfatta uppgiftslämning till de brottsbekämpande myndigheterna i dess underrättelseverksamhet.

När det gäller information om kundens förhållande till institutet som genereras vid användande av BankID, har Finansiella ID-Teknik BID AB tillsammans med de banker som utfärdar BankID sedan flera år tillbaka ett upprättat system så att bankerna smidigt kan hantera myndighetsförfrågningar. I år har detta system byggts ut med en så kallad myndighetsportal. Myndighetsportalen ger såväl EBM som Åklagarmyndigheten och övriga brottsutredande myndigheter möjlighet att ställa frågor digitalt till portalen. Bankerna beslutar därefter om utlämnande av uppgifterna vilket ger en snabb och säker tillgång till information om kundens förhållande till institutet.

I och med ikraftträdandet av lagen (2024:114) om clearing och avveckling av betalningar omfattas numera även clearingbolag, exempelvis Bankgirocentralen och Getswish AB, av en liknande uppgiftsskyldighet till EBM, Åklagarmyndigheten och övriga brottsbekämpande myndigheter, som gäller för kreditinstitut.

Det synes därmed redan finnas en väl upparbetad och effektiv process för bankernas uppgiftslämning av kunds förhållande till banken till såväl EBM, Åklagarmyndigheten som övriga brottsbekämpande myndigheter bland annat via Myndighetsportalen. Såvitt är känt har ingen av de berörda myndigheterna framfört önskemål om en annorlunda process för inhämtning av information med stöd av bestämmelserna i lagen om bank- och finansieringsrörelse. Eftersom rådande rutiner och processer i aktuellt avseende synes fungera på ett sätt som uppfyller såväl lagens krav som berörda myndigheters önskemål, samt det förhållande att uppgiftsskyldighet numera även åläggs clearingbolag, har Bankföreningen svårt att se behovet av en ny lagstiftning om uppgiftsskyldighet.

Uppgifter om enskilda

I promemorian anges att e-legitimationsföretag har tillgång till alla uppgifter om de legitimeringar som sker med en e-legitimation som företaget tillhandahåller.

När det gäller BankID bör noteras att det är de utfärdande bankerna som tillhandahåller e-legitimationen BankID till kunden, det må vara att det i grunden finns ett avtal mellan banken och Finansiell ID-Teknik BID AB. Det finns däremot inget avtal mellan kunden och Finansiell ID-teknik BID AB som rör bankens förhållande till kunden.

Av promemorian framgår vidare att uppgiftsskyldigheten för e-legitimationsföretag ska begränsas till att endast avse uppgifter om enskildas förhållanden till finansiella företag. Det anges vidare att e-legitimationsföretag inte bör vara skyldiga att lämna ut andra slags uppgifter än de uppgifter som de finansiella företagen är skyldiga att lämna ut och att förslaget inte bör innebära en utökning av den lagstadgade möjligheten för myndigheter att inhämta lokaliseringssuppgifter eller andra uppgifter om enskildas e-legitimationsanvändning. Det vill säga uppgiftsskyldigheten för e-legitimationsföretag ska inte avse andra uppgifter än de som hade kunnat lämnas ut av det finansiella företaget.

Det finns idag cirka 7 000 så kallade förlitande parter. Diggitt, Myndigheten för digital förvaltning, definierar en förlitande part/aktör som en aktör med en eller flera e-tjänster som förlitar sig på de intyg som skapas av e-legitimationsutfärdaren när en legitimering görs. När det gäller BankID är det den utfärdande banken som är e-legitimationsutfärdaren och säljande bank den som har avtalet med den förlitande parten. Banken kan således ha två olika roller, e-legitimationsutfärdare och avtalspart i förhållande till förlitande part. Banken har, i de olika rollerna, tillgång till olika mycket information som genereras. Information om de förlitande parterna som följer med de intyg som skapas vid legitimering innehåller inte någon gemensam nomenklatur för vilken typ av förlitande part (apotek, läkarmottagning, fackförbund etc.) som kunden använder sitt BankID mot. Risken för ett betydande intrång i den enskildas personliga integritet kommer att öka avsevärt om en uppgiftsskyldighet

införs för Finansiell ID-Teknik BID AB eftersom e-legitimationsföretag saknar tillräcklig information om vem som är förlitande part i varje enskilt fall.

Konsekvensen av mängden förfrågningar

Under 2024 ställde berörda myndigheter runt 57 000 förfrågningar till bankerna kopplade till information genererad av kundens användning av BankID. Bankerna har lagt stora resurser på att tillskapa tillräcklig kapacitet för att ombesörja det stora antalet förfrågningar. Förutom förfrågningar från EBM, Åklagarmyndigheten och de brottsbekämpande myndigheterna mottar bankerna även ett mycket stort antal förfrågningar från övriga myndigheter, det vill säga icke brottsbekämpande myndigheter, såsom Skatteverket, Försäkringskassan och Utbetalningsmyndigheten. Det kan ifrågasättas om de konsekvenser som förslaget kan medföra för e-legitimationsföretagen i form av resurstillsättning kan anses som rimliga och proportionerliga.

Förslag till lag om uppgiftsskyldighet för vissa e-legitimationsföretag

Av promemorian framgår att uppgiftsskyldigheten ska avse sådan information som genereras när kunden använder e-legitimationen för legitimering. Detta bör återspeglas av lagtexten. Det bör därför övervägas att ändra "enskildas förhållanden" i 1 och 2 §§ till "enskildas legitimering"

Förslag till lag om ändring i lagen (2024:114) om clearing och avveckling av betalningar

Det noteras att meningen "Avgiften tillfaller staten" tycks ha fallit bort i den föreslagna lagändringen.

SVENSKA BANKFÖRENINGEN

Hans Lindberg

Åsa Arffman